

## הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת  
יבגני סובה  
אביגדור ליברמן  
עודד פורר  
שרון ניר  
יוליה מלינובסקי  
חמד עמאר

---

פ/25/6569

הצעת חוק הרשות הלאומית לתכנון אוכלוסין ומניעת ירידה מהארץ, התשפ"ו–2026

### פרק א': הגדרות

הגדרות

1. בחוק זה –

"הוועדה" – ועדת העלייה, הקליטה והתפוצות של הכנסת;

"המשרד" – משרד העלייה והקליטה;

"המועצה" – מועצת הרשות שמונתה לפי סעיף 4;

"המנהל" – מנהל הרשות שמונה לפי סעיף 13;

"הרשות" – הרשות הלאומית לתכנון אוכלוסין ומניעת ירידה מהארץ  
שהוקמה לפי סעיף 2;

"תושב" – כהגדרתו בפקודת מס הכנסה<sup>1</sup>;

"השר" – שר העלייה והקליטה.

### פרק ב': הרשות

#### סימן א': הקמת הרשות ותפקידיה

2. הקמת הרשות מוקמת בזה במשרד הרשות הלאומית לתכנון אוכלוסין ומניעת ירידה מהארץ.

3. תפקידי הרשות תפקידי הרשות הם:

---

<sup>1</sup> דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

- (1) לנתח את הסיבות המובילות לירידת תושבים מהארץ ;
- (2) לקדם שיתופי פעולה בין משרדי הממשלה, הרשויות המקומיות וגופים אחרים הפועלים בתחום, במטרה לתמרץ את הישארותם של תושבים בארץ ;
- (3) לסייע למשרדי ממשלה בהקמה ובפיתוח שירותים, מסגרות מתאימות ותוכניות פעולה בתחומים אלה ;
- (4) לפתח מדיניות תמריצים ומענקים בכדי להבטיח את הישארותם של תושבים בארץ ;
- (5) לעקוב אחר החלטות הממשלה לעניין פעולותיה ויעדיה ;
- (6) לרכז מידע, כתיבת מחקרים, עידוד הקמת מוסדות ופיתוח ידע בתחום פעולתה של הרשות, בכפוף להוראות כל דין ;
- (7) לקיים קשרים עם גופים ארציים ובין-לאומיים הפועלים בתחום.

#### סימן ב': מועצת הרשות

- מינוי מועצת הרשות.4 (א) לרשות תהיה מועצה של תשעה חברים מקרב הציבור שימונו בדרך של מכרז פומבי.
- (ב) יכול להתמנות כחבר המועצה מי שהוא בעל שני תארים אקדמיים מוכרים מאת מוסד להשכלה גבוהה שהוכר לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958<sup>2</sup>, באחד מהמקצועות האלה: מדעי החברה, משפטים וכלכלה.
- (ג) לא ימונה לחבר המועצה מי שהורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר המועצה, או שהוגש נגדו כתב אישום או קובלנה בעבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו.
- יושב ראש המועצה 5. (א) השר ימנה, מבין חברי המועצה, את יושב ראש המועצה ואת ממלא וממלא מקום מקומו.
- (ב) הודעה על מינוי חברי המועצה ויושב ראש המועצה תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של הרשות.
- תפקידי המועצה 6. תפקידי המועצה הם:
  - (1) להתוות את המדיניות ואת קווי הפעולה של הרשות ;

<sup>2</sup> ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

(2) להנחות את המנהל ואת הרשות במילוי תפקידיהם לפי חוק זה ולפקח על פעולותיה בהתאם למדיניות ומטרות הרשות;

(3) לדון בהצעת התקציב השנתי כאמור בסעיף 19, בדין וחשבון השנתי ובכל עניין אחר הנוגע לפעילותה של הרשות;

(4) לגבש תקנון לרשות בתוך שנה מיום היווסדה;

(5) לדון בכל עניין הנוגע לפעילותה השוטפת ולניהולה של הרשות.

(א) ישיבות המועצה יתקיימו אחת לרבעון לפחות. 7.

(ב) המועצה תקיים ישיבה מיוחדת על פי דרישת שליש מחברי המועצה לפחות; הישיבה תתקיים בתוך 14 ימים מיום הדרישה; בישיבה תדון המועצה בנושאים המפורטים בדרישה.

(ג) יושב ראש המועצה יזמן את הישיבות ויקבע את זמנן, מקומן וסדר יומן.

(א) (1) המניין החוקי לישיבות המועצה הוא רוב חבריה ובהם יושב ראש המועצה או ממלא מקומו. 8. סדרי הדיון במועצה

(2) לא היה מניין חוקי בעת שנפתחה ישיבת המועצה, רשאי יושב ראש המועצה לדחותה במחצית השעה; עברה מחצית השעה האמורה, תהיה הישיבה כדין בכל מספר של נוכחים.

(ב) החלטות המועצה יתקבלו ברוב דעות החברים המשתתפים בהצבעה; היו הדעות שקולות, תכריע דעתו של יושב ראש המועצה, ובהעדרו של ממלא מקומו.

9. תקופת כהונה תקופת כהונתו של חבר המועצה שמונה תהיה שלוש שנים, והשר רשאי להאריכה בשתי כהונות נוספות.

(א) 10. הפסקת כהונה לפני תום תקופת הכהונה חבר המועצה יחדל לכהן בה לפני תום תקופת כהונתו אם התפטר במסירת כתב התפטרות לשר.

(ב) התקיימה נסיבה מהנסיבות כמפורט להלן לגבי חבר המועצה, יעבירו השר מכהונתו לפני תום תקופת הכהונה וסמוך למועד התקיימות הנסיבה, בהודעה בכתב:

(1) חדל להתקיים בו תנאי מהתנאים הדרושים למינויו או התקיימה נסיבה הפוסלת אותו לפי חוק זה מלכהן כחבר המועצה;

(2) הוא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר המועצה;

(3) הוא אינו מסוגל מטעמי בריאות למלא את תפקידו.

(ג) השר, לאחר התייעצות עם יושב ראש המועצה, רשאי להעביר את חבר המועצה מכהונתו לפני תום תקופת הכהונה אם:

(1) קבע כי הוא אינו ממלא את תפקידו כראוי;

(2) חבר המועצה נעדר בלא סיבה מוצדקת משלוש ישיבות רצופות של המועצה או מיותר ממחצית הישיבות שקיימה במהלך שנה אחת.

(ד) הוגש כתב אישום נגד חבר המועצה בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן במועצה, רשאי השר להשעות את חבר המועצה מכהונתו עד למתן פסק דין סופי בעניינו ולמנות לו ממלא מקום לתקופת ההשעיה בהתאם להוראות סעיף 4, לפי העניין.

(ה) השר לא יפסיק את כהונתו של חבר המועצה לפי סעיפים קטנים (ב) עד (ה) אלא לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה.

(ו) הפסיק חבר המועצה לכהן לפי הוראות סעיף זה, יפעל השר בהתאם להוראות סעיף 4 למינוי חבר אחר במקומו בהקדם האפשרי.

ועדות 11. (א) המועצה רשאית למנות ועדות מבין חבריה ולאצול להן מסמכויותיה.

(ב) המועצה וועדותיה יקבעו בהסכמת רוב חברי המועצה את סדרי עבודתן אם לא נקבעו בתקנון כאמור בסעיף קטן (א).

ניגוד עניינים 12. (א) לא ימונה לחבר המועצה ולא יכהן כחבר כאמור מי שבשל כהונתו יימצא באופן תדיר במצב של ניגוד עניינים אשר ימנע ממנו למלא את עיקר תפקידו במועצה.

(ב) חבר המועצה לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שהטיפול בו יגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים.

(ג) נודע לחבר המועצה כי הוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), יודיע על כך בהקדם האפשרי ליושב ראש המועצה; היה חבר המועצה האמור היושב ראש – יודיע על כך לשר.

(ד) בסעיף זה –

”בן משפחה” – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חותן, חותנת, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות בן משפחה כאמור שהוא שלוב (חורג);

"בעל עניין" – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968<sup>3</sup>;

"טיפול" – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;

"ניגוד עניינים", של חבר המועצה – ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו במועצה לבין עניין אישי או תפקיד אחר, בתמורה או שלא בתמורה, שלו או של קרובו;

"קרוב", של חבר המועצה – כל אחד מאלה:

(1) בן משפחה של חבר המועצה;

(2) אדם שלחבר המועצה יש עניין במצבו הכלכלי;

(3) תאגיד שחבר המועצה, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם בעלי עניין בו;

(4) גוף שחבר המועצה, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם מנהלים או עובדים אחראים בו.

**סימן ג': מנהל הרשות, המינהלה ותפקידיה**

13. (א) השר ימנה מנהל לרשות; מנהל הרשות יהיה עובד המדינה. **המנהל הכללי של הרשות**

(ב) המנהל יהיה ממונה על ביצוע תפקידי הרשות לפי חוק זה, ויהיה כפוף במישרין למנהל הכללי של המשרד בהתאם להוראות חוק זה.

(ג) תקופת כהונתו של המנהל תהיה ארבע שנים, וניתן לשוב ולמנותו לתקופת כהונה אחת נוספת של שנתיים.

14. **פקיעת כהונת המנהל** המנהל יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:

(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר וליושב ראש המועצה;

(2) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו;

(3) המועצה החליטה על הפסקת כהונתו ברוב של לפחות שני שלישים מכלל חבריה בשל כך שאינו ממלא את תפקידו כראוי;

(4) הורשע או הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור בסעיף 4(ד).

<sup>3</sup> ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

מינהלה 15. ענייני הרשות ינוהלו בידי המינהלה, שתהא מורכבת מהמנהל אשר יעמוד בראשה, וחברים נוספים שייקבעו בתקנון.

תפקיד המנהלה 16. תפקידי המינהלה הם :

- (1) לפעול לביצוע תפקידי הרשות בהתאם להנחיות המועצה ;
- (2) להכין את התקציב השנתי של הרשות ולהגישו למועצה ;
- (3) להגיש למועצה דין וחשבון שנתי על פעולות הרשות וכל דין וחשבון אחר שתדרוש המועצה על פעולות הרשות ;
- (4) לפרסם סיכום שנתי על פעולות הרשות ;
- (5) למנות את עובדי הרשות ולקבוע את תפקידיהם וסמכויותיהם, כאמור בסעיף 18.

סמכויות המינהלה 17. המינהלה מוסמכת לבצע בשם הרשות כל פעולה הדרושה למילוי תפקידי הרשות על פי חוק זה, למעט פעולות שיוחדו בחוק זה למועצה.

עובדי הרשות 18. (א) דין קבלתם של עובדים לרשות ומינוייהם יהיה כדין זה של עובדי המדינה.

(ב) שכרם ותנאי עבודתם של עובדי הרשות, לרבות המועצה והמנהל, יהיו כתנאי עבודתם של עובדי המדינה ובתיאומים שתקבע המועצה באישור השר.

#### סימן ד': תקציב וכספים

תקציב 19. (א) המינהלה תכין, עד לתאריך שקבעה המועצה, הצעת תקציב שנתי לרשות ותגיש אותה למועצה ; בנסיבות מיוחדות רשאית המינהלה להגיש הצעת תקציב לתקופה קצרה משנה וכן הצעת תקציב נוסף.

(ב) המועצה תדון בהצעת התקציב ותעביר אותה לשר בשינויים שיראו לה.

(ג) תקציב הרשות טעון אישור השר.

פעילות משרדי הממשלה 20. משרדי הממשלה יפעלו בשיתוף פעולה עם הרשות בעניינים שבתחומה של הרשות ; תקנות שיתקין שר בעניינים שמתפקידי הרשות יהיו בהתייעצות עם השר הממונה על ביצוע חוק זה.

פיקוח 21. (א) הרשות תעביר מדי שנה לשר ולוועדה דין וחשבון על פעולותיה ; כן תפרסם הרשות סיכום שנתי של פעולותיה.

(ב) הרשות תעביר בכל עת לשר לפי דרישתו, דין וחשבון וכן מידע שוטף או חד-פעמי על כל עניין שהוא בגדר תפקידיה וסמכויותיה.

#### פרק ג': הוראות שונות

- קיום סמכויות 22. קיומן של המועצה, ועדותיה או המינהלה ותוקף החלטותיהם לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר או שהיה פגם במינויו.
- סמכות לקבל מידע 23. (א) בלי לגרוע מכל סמכות הנתונה לרשות, הרשות רשאית, לשם מילוי תפקידיה, לדרוש ממשד ממשלתי או מגוף אחר העוסק בעניין הנוגע לתחומי פעילותה, בין בשכר ובין בהתנדבות, למסור כל ידיעה, מסמך, דין וחשבון או פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995<sup>4</sup>, הנוגעים לתפקידיה לפי הוראות חוק זה, למעט נתונים שהם מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981<sup>5</sup>, ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם אף שאינם בגדר מידע כאמור, חומר מודיעין כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982<sup>6</sup>, או מידע שמסירתו אסורה לפי כל דין.
- (ב) מי שקיבל מידע לפי סעיף קטן (א), חייב לשמרו בסוד ולא לגלותו, אלא כמתחייב לביצוע חוק זה או לפי כל דין.
- (ג) מי שנדרש למסור מידע כאמור בסעיף קטן (א), ימסור את המידע בתוך התקופה שנקבעה בדרישה ובאופן הקבוע בה.
- שמירת דינים 24. הוראות חוק זה אינן באות לגרוע מסמכות שניתנה לפי כל דין.

## ד ב ר י ה ס ב ר

בשנים האחרונות מתמודדת מדינת ישראל עם מגמות דמוגרפיות מורכבות, אשר להן השפעה ישירה על אופייה כמדינה ציונית, חדשנית וחזקה. בהצעת החוק מוצע להקים רשות לאומית שתמקד בניתוח ובחקר המניעים לתופעת העזיבה של תושבים שהשפעתם על המדינה משמעותית, מתוך הבנה כי שמירה על המרקם החברתי והכלכלי היא תנאי יסוד להבטחת עתיד יציב ומשגשג למדינה.

הרשות תפעל לא רק לניתוח מעמיק של נתונים ומגמות, אלא תצביע על הגורמים שמובילים לתופעת העזיבה וגם לגיבוש מדיניות מעשית שתשפר את תחושת השייכות, ההזדמנויות והתמיכה המוצעות לתושבים, במיוחד לאלה שנושאים בעול החברתי, הכלכלי והביטחוני. חיזוק תחומים אלו נועד להבטיח שמדינת ישראל תשמור על חוסנה ותמשיך להוות מקור משיכה, חדשנות ומצוינות עבור תושביה.

לשם כך, מוצע להקים מועצה ציבורית המורכבת מתשעה נציגי ציבור בעלי השכלה אקדמית בתחומים המתאימים שימונו במכרז פומבי. תפקיד המועצה יהיה להתוות את מדיניות הרשות ולהנחות את פעולותיה. כמו כן, מוצע לקבוע כי לרשות יהיה מנהל, אותו ימנה שר העלייה והקליטה, המנהל יעמוד בראש מינהלת הרשות, אשר תורכב גם מחברים נוספים שימונו בהתאם לתקנון אותו תקבע מועצת הרשות. המנהל והמינהלה יהיו אחראים על ביצוע תפקידי הרשות בהתאם לחוק ולהחלטות המועצה. על גיבוש הצעת תקציב הרשות שתובא לאישור המועצה, על הגשת דוחות בנוגע לפעילות הרשות, על פרסום סיכום שנתי של פעילות הרשות ועל מינוי עובדי הרשות וקביעת סמכויותיהם.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים  
והונחה על שולחן הכנסת ביום  
כ"ט בשבט התשפ"ו (16.02.2026)

<sup>4</sup> ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

<sup>5</sup> ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

<sup>6</sup> ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.